

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตที่ผ่านมา การวัดและการประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถตอบสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่า การเรียนการสอนและการวัดประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกันและจะต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน

แนวทางการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดการประเมินผลตามความเป็นจริง และต้องประเมินภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่ที่สมเหตุสมผล
4. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อสรุป
5. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการและโอกาสของการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวัดและการประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะได้เต็มศักยภาพ
2. เพื่อให้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้การวัดและการประเมินผลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ทั้งสามด้าน และต้องวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมสำรวจภาคสนาม กิจกรรมการสำรวจตรวจสอบ การทดลอง กิจกรรมศึกษาค้นคว้า กิจกรรมศึกษาปัญหาพิเศษหรือโครงการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในการทำกิจกรรมเหล่านี้ต้องคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงทำงานชิ้นเดียวกันได้เสร็จในเวลาที่แตกต่างกัน และผลที่ได้ก็แตกต่างกันด้วย เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเหล่านี้แล้วก็จะต้องเก็บรวบรวมผลงาน เช่น รายงาน ชิ้นงาน รวมถึงทักษะปฏิบัติต่าง ๆ เจตคติ ความรัก ความซาบซึ้ง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำและผลงานเหล่านี้ต้องใช้วิธีการประเมินที่มีความเหมาะสมและแตกต่างกัน เพื่อช่วยให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถและความรู้สึกรู้สึกคิดที่แท้จริงของผู้เรียนได้ การวัดการ

ประเมินผลตามสภาพจริงจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน หลากหลายวิธีในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ สอดคล้องกับชีวิตจริง และต้องประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่มากพอที่จะสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้

ลักษณะความสำคัญของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีลักษณะงานที่สำคัญ คือ ใช้วิธีการประเมินกระบวนการ-การคิดที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่า ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง
2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนของส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล
3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมการประเมินผลงานของทั้งตัวเองและเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้
4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
5. การประเมินตามความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
6. ประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วิธีการวัดผลและประเมินผล และแหล่งข้อมูลที่ใช้

เพื่อให้ได้การวัดและการประเมินผลที่สะท้อนความสามารถอย่างแท้จริงของผู้เรียน ผลการประเมินอาจจะได้จากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่าง ๆ

1. สังเกตการณ์แสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
3. การสัมภาษณ์
4. บันทึกของผู้เรียน
5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ
7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ
8. แฟ้มผลงาน
9. การประเมินตนเอง
10. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน
11. การประเมินกลุ่ม
12. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย

รายละเอียดของวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. การสังเกต (Observe)

การสังเกตทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องราวของผู้เรียนแต่ละคนได้ แต่การสังเกตที่ไม่ได้มีการเตรียมการในรายละเอียดต่าง ๆ หรือใช้วิธีการที่ไม่ดีก็จะทำให้ขาดความเชื่อมั่นได้ การใช้วิธีสังเกตโดยตรงทำให้ได้ข้อมูลที่ดี และในการสังเกตจะต้องเลือกว่าจะสังเกตตามกรอบที่กำหนดไว้ หรือไม่ต้องมีกรอบ

การสังเกตตามกรอบ จะประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ต้องกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
2. เครื่องมือที่ใช้บันทึกข้อมูลการสังเกต อาจใช้ตั้งแต่การบันทึกพฤติกรรมจนกระทั่งมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. รายการสังเกตอาจจะแจ้งให้ผู้เรียนทราบหรือไม่ก็ได้ แต่ผู้สังเกตต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดี
4. ต้องเจาะจงผู้เรียนที่คิดไว้แล้วว่า จะสังเกตใคร

การสังเกตไม่มีกรอบ ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. ไม่ต้องระบุจุดประสงค์ของการสังเกต
2. เพียงแต่ใช้คู่มือเพื่อบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในกระดาษเปล่า
3. อาจจะสังเกตผู้เรียนคนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในขณะที่สังเกตอาจจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์เป็นวิธีการที่ดีที่สุด ทำให้รู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตอนที่ท่านไม่ได้สังเกตด้วยตนเองนั้นเหตุการณ์เป็นอย่างไร การสัมภาษณ์สามารถใช้ได้อย่างกว้างขวาง เช่น อาจสัมภาษณ์ความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน

3. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)

ความสามารถของผู้เรียนประเมินได้จากการแสดงออกโดยตรงจากการทำงานต่าง ๆ เป็นสถานการณ์ที่กำหนดให้ซึ่งเป็นของจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้จริง โดยประเมินจากกระบวนการทำงาน กระบวนการคิด โดยเฉพาะความคิดขั้นสูง และผลงานที่ได้

ลักษณะสำคัญของการประเมินความสามารถ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน วิธีการทำงาน ผลสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงานและมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การประเมินความสามารถที่แสดงออกของผู้เรียนทำได้หลายแนวทางต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมสถานการณ์ และความสนใจของผู้เรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. มอบหมายงานให้ทำ งานที่มอบให้ทำต้องมีความหมาย มีความสำคัญ มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร เนื้อหาวิชา และชีวิตจริงของผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความรู้หลายด้านในการปฏิบัติงานที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงาน และการใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง
2. การกำหนดชิ้นงานหรืออุปกรณ์หรือสิ่งประดิษฐ์ให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบและกระบวนการทำงาน และเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

3 กำหนดตัวอย่างชิ้นงานให้ แล้วให้ผู้เรียนศึกษางานนั้นและสร้างชิ้นงานที่มีลักษณะของการทำงานได้เหมือนหรือดีกว่าเดิม เช่น การประดิษฐ์เครื่องร่อน การทำสไลด์ถาวร ศึกษาเนื้อเยื่อพืช การทำกระดาษจากพืชในท้องถิ่น ฯลฯ

4 สร้างสถานการณ์จำลองที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียนโดยกำหนดสถานการณ์ แล้วให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

4. การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานเป็นการเก็บรวบรวมและสร้างเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับผลงานของผู้เรียนที่บ่งบอกถึงความสำเร็จเชิงสมรรถนะเฉพาะด้านที่ได้มีการคิดสรรมาแล้ว

แฟ้มสะสมผลงานจะแสดงให้เห็นความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย ความสำเร็จ และพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ตรงไหน ขึ้นไหนและกำลังเดินทางไปทางไหน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยตนเอง รู้จักและเข้าใจหลักเกณฑ์ของผลงานที่ดี

5. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน (Peer Assessment)

เป็นการตัดสินใจโดยให้กลุ่มเพื่อนทำงานร่วมกันด้วยเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา เช่น

- ความคิดสร้างสรรค์
- การช่วยเหลือกลุ่ม
- ความสามารถในการที่จะทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

เกณฑ์อื่น ๆ ได้แก่ การค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ

6. การประเมินกลุ่ม (Group Assessment)

ความสามารถที่จะทำงานในฐานะสมาชิกผู้มีประสิทธิภาพของกลุ่ม ถือเป็นทักษะที่สำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทุกกลุ่มวิชาจะต้องเน้นย้ำการทำงานเป็นกลุ่มมีการจัดความพร้อมอย่างมีคุณภาพ และมีการประเมินผลที่ละเอียดรอบคอบ การทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนจะมีคุณภาพสูงสุด รวมทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลินเมื่อมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนรับทราบความเข้าใจว่า การทำงานกลุ่มจะให้ผลดีแก่ผู้เรียนอย่างไร ผลงานกลุ่มจะประเมินด้วยวิธีใด
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่า งานของกลุ่มจะประเมินผลเมื่อใด การแจ้งล่วงหน้านี้จะทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความกดดัน ต้องคอยวิตกกังวลว่าเมื่อใดผู้สอนถึงจะประเมินผล
3. คະแนนที่กำหนดให้ไม่ควรมากเกินไป เพราะหลักการต้องการจะพัฒนาการทำงานร่วมกัน
4. แจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ และบอกเกณฑ์บางส่วนให้ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเพิ่มเติมเกณฑ์ของตนเองได้ จึงค่อยตัดสินใจว่าแต่ละเกณฑ์จะให้คะแนนอย่างไร
5. จัดเวลาให้ผู้เรียนได้มีการสำรวจว่าคัมค่าแก่การเรียนรู้หรือไม่ เป็นการให้ผู้เรียนวิเคราะห์ผลสำเร็จของตนเอง มีเวลาแยกแยะว่ายังมีจุดใดที่น่าจะทำได้ดียิ่งขึ้นอีก
6. ผู้สอนต้องมั่นใจและกระจ่างชัดเจนว่า สิ่งที่จะประเมินผลคือ ผลผลิตจากงานของกลุ่มหรือประเมินผลกระบวนการทำงาน กระบวนการและผลผลิตเป็นคนละเรื่องกัน และจำเป็นจะต้องมีแนว

ทางการประเมินที่แตกต่างกันในการทำกิจกรรมกลุ่ม บางกิจกรรมใช้ในการประเมินผลผลิต แต่บางกิจกรรมอาจใช้เพื่อการประเมินผลกระบวนการปฏิบัติเท่านั้น

7. ต้องระวังอันตรายจากการประเมินงานกลุ่มเป็นรายบุคคล เพราะจะนำไปสู่ความรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจ และการโต้แย้งอย่างรุนแรงได้ ต้องมีการแจ้งเกณฑ์ให้ทราบล่วงหน้า มีการอภิปราย มีข้อตกลงตั้งแต่แรกเริ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม การประเมินผลบุคคลควรจะทำต่อเมื่อผู้เรียนทั้งกลุ่มได้รับการพัฒนาความมั่นใจและความเชื่อถือ

8. พิจารณาวิธีการจัดกลุ่ม จะให้ผู้เรียนเลือกเข้ากลุ่มเองหรือไม่ (มีแนวโน้มที่จะเลือกเข้ากลุ่มเก่ง) หรือจะใช้การสุ่มจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้ความสามารถในกลุ่ม (วิธีนี้จะผลดีสำหรับงานที่ใช้เกณฑ์วัดย่อย ๆ ซึ่งอาจมีการหมุนเวียนสมาชิกกลุ่ม) หรือผู้สอนต้องการจัดผู้เรียนให้สมดุลทุกกลุ่ม เพื่อผลประโยชน์ ความรู้ความสามารถ และทักษะของผู้เรียน วิธีนี้มีประโยชน์เพื่อจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องการทักษะการประสานงานที่สูงมากในการจัดการ

7. การประเมินตนเอง (Self Assessment)

ในการเสนอผลงาน ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนมีการประเมินตนเอง ทั้งด้านความคิดและด้านความรู้สึกโดยให้ผู้เรียนได้พูดถึงงานของตนมีขั้นตอนกระบวนการทำอย่างไรมีจุดบกพร่องจุดดีตรงไหน ผู้เรียนได้ความรู้อะไรบ้าง และผู้เรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ทำ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้มีการวิพากวิจารณ์งานของผู้เรียนอันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ

8. การเขียนรายงาน (Self – Report)

เป็นการให้ผู้เรียนเขียนรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง เหมือนมีการสัมภาษณ์เพียงแต่ไม่มีคนคอยตั้งคำถามเท่านั้นเองจากวิธีการประเมินผลดังกล่าวสามารถนำมาจัดแสดงวิธีการและเครื่องมือประเมินผล การเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ในด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process) และด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม (Attitude)

การวัดและการประเมินผลควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. กำหนดกรอบการวัดการประเมินผลการเรียน ให้สอดคล้องกับกำหนดการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้
2. สร้างเครื่องมือการวัดให้สอดคล้องกับการวางแผนการประเมินผลการเรียน
3. วัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ตามที่ได้วางแผนไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
4. สรุปและตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด รวบรวมข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรายงานผลการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ
 - 4.1 ด้านสติปัญญาหรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
 - 4.2 ด้านอารมณ์หรือความรู้สึกหรือจิตพิสัย (Affective Domain)
 - 4.3 ด้านทักษะ และการปฏิบัติหรือทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

5. รายงานผลการเรียนรู้เป็นรายวิชา

การรายงานผลถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้ประเมินที่ต้องรายงานผลการประเมินในขอบเขตที่กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้สอนและผู้บริหาร ได้ทราบถึงการพัฒนาความก้าวหน้า หรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

เกณฑ์การให้คะแนนผลการเรียน ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – ม.6) ต้นสิ้นรายภาค

คะแนนก่อนสอบ ระหว่างภาค	คะแนนสอบ ระหว่างภาค	คะแนนหลังสอบ ระหว่างภาค	คะแนนสอบ ปลายภาค	รวม
30	20	30	20	100

เงื่อนไขการตัดสินผลการเรียน

กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
0-49	0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
50-54	1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
55-59	1.5	ผลการเรียนพอใช้
60-64	2	ผลการเรียนน่าพอใจ
65-69	2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี
70-74	3	ผลการเรียนดี
75-79	3.5	ผลการเรียนดีมาก
80-100	4	ผลการเรียนดีเยี่ยม

หมายเหตุ

ผลการเรียน “0” หมายถึง ไม่ผ่านการประเมิน
ผลการเรียน “มส” หมายถึง ไม่ตัดสินผลการเรียน เนื่องจากมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด
ผลการเรียน “ร” หมายถึง รอกการตัดสินผลการเรียนเนื่องจากไม่ได้ทำกิจกรรมสำคัญที่ตกลงร่วมกันมา ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือขาดสอบปลายภาค

การแก้ไขผลการเรียน “0”, “ร” หรือ “มส”

1. การแก้ไขผลการเรียน “0” ให้ผู้สอนดำเนินการสอนซ่อมเสริมในเนื้อหาสาระที่ผลการเรียนไม่ผ่าน มาตรฐานที่คาดหวังในการทดสอบปลายภาค และให้ผู้เรียนทำการทดสอบให้ผ่านภายในภาคเรียนถัดไป ผลการแก้ไขได้ระดับผลการเรียน “1” เท่านั้นส่วนเนื้อหาสาระใดที่ผลการเรียนไม่ผ่านมาตรฐานระหว่างเรียน ผู้สอนต้องดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จก่อนสอบปลายภาคเรียน

2. การแก้ไขผลการเรียน “มส” ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับระเบียบปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนด ผลการแก้ไข ได้ระดับผลการเรียน “1” เท่านั้น

3. การแก้ไขผลการเรียน “ร” ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับระเบียบปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนด ผลการแก้ไข

3.1 ได้ระดับผลการเรียน “1-4” ในกรณีสุดท้ายที่จะทำกิจกรรมสำคัญนั้นให้แล้วเสร็จก่อนสอบปลายภาคเรียนหรือขาดสอบปลายภาคเรียนด้วยเหตุสุดท้าย

3.2 ได้ระดับผลการเรียน “1” ในกรณีละเลยที่จะทำกิจกรรมสำคัญนั้นให้แล้วเสร็จก่อนสอบปลายภาคเรียนหรือขาดสอบปลายภาคเรียนด้วยเหตุไม่สุดท้าย

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน กรณีที่ผ่านให้ระดับผลการประเมินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

1. ในการสรุปผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนหรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน

การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน มีวิธีการประเมินดังนี้

1. ให้ผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สื่อความเป็นผลการเรียนรู้หนึ่งแยกต่างหากจากผลการเรียนรู้รายภาค

2. การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้า รายงาน โครงการงาน หรือชิ้นงานที่สะท้อนถึงการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ

3. เกณฑ์การตัดสินการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความให้ตัดสินผลเป็นรายภาค/รายปี โดยประเมินผลทั้ง 3 ด้าน แบ่งเป็น การประเมินการอ่าน ร้อยละ 30 การคิดวิเคราะห์ ร้อยละ 40 และการเขียน ร้อยละ 30 และให้คะแนนตามความเหมาะสมของการประเมินโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ระดับผลคะแนนเป็นร้อยละ	ผลการประเมิน
ตั้งแต่ 80 ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
ตั้งแต่ 60 แต่ไม่ถึง 80	ดี
ต่ำกว่า 60	ควรปรับปรุง

4. เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินได้ร้อยละ 60 – 100 หมายถึง “ผ่าน” ได้คะแนนร้อยละ 0 - 59 หมายถึง “ไม่ผ่าน” ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการประเมิน “ควรปรับปรุง” ให้ดำเนินการซ่อมเสริม

คุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์

1. มีความรักและเทิดทูนสถาบันหลัก คือชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
3. มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู ต่อผู้มีประคุณ
4. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. อยู่อย่างพอเพียง รู้จักดำรงตนให้อยู่ในความพอดี
6. มุ่งมั่นและขยันในการเรียน การทำงาน
7. รักความเป็นไทย รู้จักคุณค่า และธำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
8. มีจิตสาธารณะ เรียนรู้ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
9. กล้าคิด กล้าทำและกล้านำ มีความกล้าทางความคิด คิดเชิงสร้างสรรค์ กล้าเป็นผู้นำในการปฏิบัติในสิ่ง

ที่ดีงาม

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมิน

ระดับดีเยี่ยม จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคม โดยพิจารณาจาก

1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1-4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ
2. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ
3. ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนดโดยพิจารณาจาก

1. ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ
2. ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 คุณลักษณะ

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ให้บันทึกผลการประเมินผู้เรียนทุกคนในห้องหรือกลุ่มเดียวกัน เป็นรายภาค/รายปี จากผู้ประเมินทุกฝ่ายไว้ในเล่มเดียวกัน
2. วิธีประเมิน ประเมินจาก การสัมภาษณ์ การสังเกต แบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินผลการเรียนตามกลุ่มสาระ และการประเมินตามสภาพจริง
3. ให้นำน้ำหนักคะแนนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น 100 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนให้ ผู้สอนแต่ ละรายวิชาเป็นผู้กำหนด
4. เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินได้ร้อยละ 60 – 100 หมายถึง “ผ่าน” ได้คะแนนร้อยละ 0 - 59 หมายถึง “ไม่ผ่าน”
5. ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการประเมิน “ควรปรับปรุง” ให้ดำเนินการซ่อมเสริมพฤติกรรมบางประการที่ ต้องปรับปรุง

ระดับผลคะแนนเป็นร้อยละ	ผลการประเมิน
ตั้งแต่ 90 ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
ตั้งแต่ 60 แต่ไม่ถึง 90	ดี
ต่ำกว่า 60	ควรปรับปรุง

การปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการผ่านการประเมินผล

การร่วมกิจกรรมส่งเสริมวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อ 1. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นักเรียนต้องเข้าร่วมทั้งกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขั้นต่ำที่นักเรียนต้องปฏิบัติในรอบ 3 ปี ของระดับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กิจกรรม	จำนวนกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดให้	จำนวนกิจกรรมขั้นต่ำที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
1. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ 1.1 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ 1.1.1 ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี 1.1.2 ด้านสังคมศึกษา ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและโบราณคดี	6 ครั้ง 6 ครั้ง	3 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง) 3 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง)

1.2 การฟังบรรยาย		
1.2.1 ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3 ครั้ง	2 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง)
1.2.2 ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์	3 ครั้ง	2 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง)
1.2.3 ด้านสังคมศึกษา ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	3 ครั้ง	2 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง)
1.3 อ่านหนังสือจากรายการที่โรงเรียนกำหนด	50 เรื่อง	30 เรื่อง
1.4 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	-	6 ครั้ง
1.5 เข้าร่วมการทดสอบโอลิมปิกวิชาการ	-	3 ครั้ง
1.6 เข้าร่วมการแข่งขันวิชาการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี	-	3 ครั้ง
1.7 พบอาจารย์ที่ปรึกษา	-	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของ วันเปิดเรียน

กิจกรรม	จำนวนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้	จำนวนกิจกรรมขั้นต่ำที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
2.1 ค่ายวิชาการ	3 ครั้ง	3 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง)
2.2 ค่ายปฏิบัติธรรม	3 ครั้ง	1 ครั้ง (ครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 วัน)
2.3 กิจกรรมชุมนุม	20 ชุมนุม	6 ชุมนุม
2.4 การออกกำลังกายและเล่นกีฬา		ไม่น้อยกว่า 120 ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 15 นาที
2.5 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน		ไม่ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง
2.6 กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม		ไม่ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง

หมายเหตุ 1. นักเรียนต้องแสดงศักยภาพความสามารถด้านภาษาโดยการเข้าทดสอบความสามารถทางภาษา เช่น TOEFL, IELTS, CU-TEP หรือเข้าทดสอบด้านภาษากับสถาบันของมหาวิทยาลัย

2. ผู้เรียนในโครงการควรรักษาคุณภาพงานต่างประเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง ตามความสมัครใจและผ่านความเห็นชอบจากผู้ปกครอง

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้บังคับ แต่โรงเรียนจะสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสนใจและสมัครใจเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

3. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดทำแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้นักเรียนใช้บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของตนเองในภาคเรียนนั้น ๆ เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบลงนามรับรอง

2. อาจารย์ที่ปรึกษารวบรวมแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมส่งงานทะเบียนเพื่อบันทึกเป็นข้อมูล นักเรียนจะต้องปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่โรงเรียนกำหนดจึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกรณีที่นักเรียนยังปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ขั้นต่ำ คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเพิ่มเติมจนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด